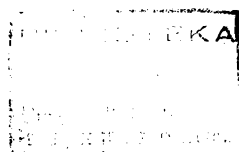

URZĄD PATENTOWY

B43L 13/24

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 18206.

Kl. 70 e, 11.

Wiktor Szymański
(Podgórz koło Torunia, Polska).

Przyrząd do kreskowania.

Zgłoszono 19 lutego 1932 r.

Udzielono 28 marca 1933 r.

Przyrząd według wynalazku służy przy kreśleniu do kreskowania np. przekrojów na rysunkach i ma na celu rozdzielanie kresek w równych odstępach, przy czem wielkość odstępów można regulować. Kreślny należy rysować według linjału, przytwierdzonego do przyrządu pod kątem 45° , przyjętym do kreskowania przekrojów. Poza tem potrzebny jest drugi linjał, po którym przyrząd jest posuwany podobnie, jak w razie użycia zwykłego trójkąta.

Na rysunku fig. 1 przedstawia widok przyrządu z góry, fig. 2 — widok spodniej strony przyrządu, fig. 3 — przekrój poprzeczny, a fig. 4 — widok krążka od strony wgłębień.

Linjał 1 jest osadzony obrotowo na

sworzniu 2, tak iż nastawiać można jego pochylenie zależnie od potrzeby; nakrętka 3 służy do zaciskania linjału. Krążek 27 łącznie z kółkiem zębata stanowi zasadniczą część przyrządu i jest osadzony obrotowo na śrubce 9. Na górnej powierzchni krążka w ośmiu współśrodkowych kołach, w równych od siebie odstępach wykonane są krótkie wgłębienia w kierunku promieniowym. Każde koło posiada inną liczbę wgłębień, tak iż otrzymuje się pożądane odstępy pomiędzy wgłębieniami.

Nad krążkiem 27 umieszczona jest sprężynowa zapadka 24, zakończona ząbkami, dotykającym krążka pod naciskiem sprężynki 25. Nacisk ten jest regulowany śrubką 7. Sprężynka 25 jest umieszczona w o-

krągłej osłonie, tworzącej suwak, który służy do odpowiedniego nastawiania zapadki 24 na krążku. Między blaszką 5 a listwami 23 znajduje się kołnierz suwaka i koniec zapadki, związanej ze swakiem śrubką 7, która posiada łebek 8 i której niegwintowany koniec przechodzi przez otwór zapadki 24. Nakrętka śruby 7 posiada ramię 6, które sterczy przez szparę suwaka nazewnątrż i opiera się sprężystością zębkiem na podziałce, wytłoczonej w blaszce 5. Podziałka ta ułatwia nastawianie suwaka na jedno z kół podziałkowych krążka. Na trzonie 16, który jest osadzony przesuwnie w łożyskach 12, jest umocowany zacisk 17 śrubką 18 z krążkiem 19, osadzonym obrotowo na śrubce 20. Sprężyna 15, osadzona na trzonie, jednym końcem opiera się o łożysko, a drugim — o kołnierz 13, umocowany na trzonie śrubką 14. W ten sposób trzon z krążkiem jest dociskany w kierunku kółka zębatego i działa na ramię ksiuka 10, osadzonego w zawiasie 11 na sworzniu 28. Blaszka 5 jest zaopatrzona w potrzebne otwory w celu przytwierdzenia wszystkich pozostałych części, jak podkładki 22, listwy 23, zawias 11 ksiuka, progów 21 i łożyska 12 trzonu. Wszystkie te części, oprócz progów, znajdują się na jednej linii.

Ważne jest, ażeby cały przyrząd był możliwie jak najlżejszy i lekko posuwał się, co uzyskuje się wskutek zastosowania dwóch metalowych progów 21 w miejscach styku linjału *L* z przyrządem. Brzeg linja-

łu opiera się o twarde i gładkie powierzchnie progów, a o papier lub stół przyrząd opiera się wypukłą główką sworznia 2, wskutek czego tarcie jest znacznie zmniejszone.

Działanie przyrządu jest następujące. Linjał *L* jest przyciskany krążkiem 19 do kółka zębatego, którego zębki są wciskane w linjał i podczas posuwania przyrządu obracają się razem z krążkiem 27. Zapadka 24 podczas obrotu wpada kolejno we wgłębienia. Za każdym zapadnięciem należy wykonać ołówkiem kreskę wzdłuż linjału 1. W celu odłączenia przyrządu od linjału lub w celu posuwania przyrządu w stanie nieczynnym, należy nacisnąć ksiuk 10.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd do kreskowania, posiadający obrotowo osadzony linjał, znamieny tem, że posiada sworznię (2) linjału (1), suwak (26) z zapadką (24), ksiuk (10) i trzon (16) z krążkiem dociskowym (19), jak również krążek podziałkowy (27) z kółkiem zębatego, umieszczone w jednej linii, wskutek czego zapadka (24) zapada we wgłębienia, promieniowo umieszczone na powierzchni krążka (27).

2. Przyrząd do kreskowania według zastrz. 1, znamieny tem, że na trzonie (16) osadzona jest sprężyna (15), która dociska trzon w kierunku ksiuka (10) i krążka (27).

W i k t o r S z y m a ń s k i.

